

ΗΥ215: Λύσεις 2ης σειράς ασκήσεων

1. 1ος τρόπος:

Είναι

$$Y_k = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} y(t) e^{-j2\pi k f_0 t} dt = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} \frac{dx(t)}{dt} e^{-j2\pi k f_0 t} dt$$

(κατά παράγοντες ολοκλήρωση: $\int f'g = fg - \int fg'$)

$$= \frac{1}{T_0} x(t) e^{-j2\pi k f_0 t} \Big|_0^{T_0} - \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) (e^{-j2\pi k f_0 t})' dt$$

$$= \frac{1}{T_0} x(T_0) e^{-j2\pi k f_0 T_0} - \frac{1}{T_0} x(0) e^0 - \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) (-j2\pi k f_0) e^{-j2\pi k f_0 t} dt$$

(περιοδικότητα $\Rightarrow x(0) = x(T_0)$ και ξέρουμε ότι $f_0 T_0 = 1$)

$$= (j2\pi k f_0) \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) e^{-j2\pi k f_0 t} dt = j2\pi k f_0 X_k.$$

2ος τρόπος:

Είναι

$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 t} \Rightarrow \frac{dx(t)}{dt} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k \frac{d}{dt} e^{j2\pi k f_0 t} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k (j2\pi k f_0) e^{j2\pi k f_0 t}$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} (j2\pi k f_0 X_k) e^{j2\pi k f_0 t}, \text{ \u03ac\u03c1\u03b1 \u03c6\u03b1\u03b9\u03bd\u03b5\u03c4\u03b1\u03b9 \u03cc\u03c4\u03b9 } Y_k = j2\pi k f_0 X_k.$$

2. 1ος τρόπος:

Το άρτιο μέρος του σήματος γράφεται ως $x_e(t) = \frac{1}{2}(x(t) + x(-t))$, ενώ το περιττό γράφεται ως $x_o(t) = \frac{1}{2}(x(t) - x(-t))$.

Άρα για το άρτιο μέρος πρώτα, θα έχουμε:

$$\begin{aligned}
 2x_e(t) &= x(t) + x(-t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 t} + \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k f_0 t} \\
 &= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k (e^{j2\pi k f_0 t} + e^{-j2\pi k f_0 t}) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} 2X_k \cos(2\pi k f_0 t) \\
 &= 2 \left(\sum_{k=-\infty}^{-1} X_k \cos(2\pi k f_0 t) + X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \cos(2\pi k f_0 t) \right) \\
 &= 2 \left(\sum_{k=1}^{+\infty} X_{-k} \cos(2\pi(-k) f_0 t) + X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \cos(2\pi k f_0 t) \right) \\
 &= 2 \left(\sum_{k=1}^{+\infty} X_{-k} \cos(2\pi k f_0 t) + X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \cos(2\pi k f_0 t) \right) \quad (\text{γιατί } \cos(\theta) = \cos(-\theta)). \\
 &= 2 \left(X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} (X_{-k} + X_k) \cos(2\pi k f_0 t) \right).
 \end{aligned}$$

Όμως το σήμα είναι πραγματικό, και ισχύει ότι $X_{-k} = X_k^*$. Άρα θα είναι:

$$\begin{aligned}
 2x_e(t) &= 2 \left(X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} (X_k^* + X_k) \cos(2\pi k f_0 t) \right) = 2 \left(X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Re\{X_k\} \cos(2\pi k f_0 t) \right) \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow x_e(t) &= X_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Re\{X_k\} \cos(2\pi k f_0 t).
 \end{aligned}$$

Για το περιττό μέρος, θα έχουμε:

$$\begin{aligned}
 2x_o(t) &= x(t) - x(-t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 t} - \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k f_0 t} \\
 &= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k (e^{j2\pi k f_0 t} - e^{-j2\pi k f_0 t}) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} 2j X_k \sin(2\pi k f_0 t)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= 2j \left(\sum_{k=-\infty}^{-1} X_k \sin(2\pi k f_0 t) + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \sin(2\pi k f_0 t) \right) \\
&= 2j \left(\sum_{k=1}^{+\infty} X_{-k} \sin(2\pi(-k) f_0 t) + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \sin(2\pi k f_0 t) \right) \\
&= 2j \left(- \sum_{k=1}^{+\infty} X_{-k} \sin(2\pi k f_0 t) + \sum_{k=1}^{+\infty} X_k \sin(2\pi k f_0 t) \right) \quad (\text{γιατί } -\sin(\theta) = \sin(-\theta)). \\
&= 2j \left(\sum_{k=1}^{+\infty} (X_k - X_{-k}) \sin(2\pi k f_0 t) \right).
\end{aligned}$$

Όμως το σήμα είναι πραγματικό, και ισχύει ότι $X_{-k} = X_k^*$. Άρα θα είναι:

$$\begin{aligned}
2x_o(t) &= 2j \left(\sum_{k=1}^{+\infty} (X_k - X_k^*) \sin(2\pi k f_0 t) \right) = 2j \left(\sum_{k=1}^{+\infty} 2j \Im\{X_k\} \sin(2\pi k f_0 t) \right) \\
&= -4 \left(\sum_{k=1}^{+\infty} \Im\{X_k\} \sin(2\pi k f_0 t) \right) \Leftrightarrow x_e(t) = - \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Im\{X_k\} \sin(2\pi k f_0 t).
\end{aligned}$$

2ος τρόπος:

Θα μπορούσαμε να δουλέψουμε με το μονόπλευρο ανάπτυγμα Fourier. Για το άρτιο μέρος, θα είχαμε:

$$\begin{aligned}
2x_e(t) &= x(t) + x(-t) = 2A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} A_k \cos(2\pi k f_0 t + \phi_k) + \sum_{k=1}^{+\infty} A_k \cos(-2\pi k f_0 t + \phi_k) \\
&= 2A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} A_k (\cos(2\pi k f_0 t + \phi_k) + \cos(-2\pi k f_0 t + \phi_k)).
\end{aligned}$$

Χρήσιμη είναι η ταυτότητα $\cos(\theta) + \cos(\phi) = 2 \cos\left(\frac{\theta+\phi}{2}\right) \cos\left(\frac{\theta-\phi}{2}\right)$.

$$\begin{aligned}
2x_e(t) &= 2A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} A_k 2 \cos(\phi_k) \cos(2\pi k f_0 t) = 2A_0 + 2 \sum_{k=1}^{+\infty} 2|X_k| \cos(\phi_k) \cos(2\pi k f_0 t) \\
&= 2(A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} 2|X_k| \cos(\phi_k) \cos(2\pi k f_0 t)) = 2(A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Re\{X_k\} \cos(2\pi k f_0 t)) \Leftrightarrow \\
&\Leftrightarrow x_e(t) = A_0 + \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Re\{X_k\} \cos(2\pi k f_0 t).
\end{aligned}$$

Για το περιττό μέρος, θα είχαμε:

$$\begin{aligned} 2x_o(t) &= x(t) - x(-t) = \sum_{k=1}^{+\infty} A_k \cos(2\pi k f_0 t + \phi_k) - \sum_{k=1}^{+\infty} A_k \cos(-2\pi k f_0 t + \phi_k) \\ &= \sum_{k=1}^{+\infty} A_k (\cos(2\pi k f_0 t + \phi_k) - \cos(-2\pi k f_0 t + \phi_k)). \end{aligned}$$

Χρήσιμη είναι η ταυτότητα $\cos(\theta) - \cos(\phi) = -2 \sin(\frac{\theta+\phi}{2}) \sin(\frac{\theta-\phi}{2})$.

$$\begin{aligned} 2x_o(t) &= - \sum_{k=1}^{+\infty} A_k 2 \sin(\phi_k) \sin(2\pi k f_0 t) = -2 \sum_{k=1}^{+\infty} 2|X_k| \sin(\phi_k) \sin(2\pi k f_0 t) \\ &= -2 \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Im\{X_k\} \sin(2\pi k f_0 t) \Leftrightarrow x_o(t) = - \sum_{k=1}^{+\infty} 2\Im\{X_k\} \sin(2\pi k f_0 t). \end{aligned}$$

3. α) Το σήμα $y(t)$ είναι το:

$$y(t) = \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 1 \\ -1, & 1 \leq t < 2 \end{cases}$$

του οποίου γνωρίζουμε από όμοιο σήμα της θεωρίας τους συντελεστές Fourier, και αυτοί είναι:

$$Y_k = \begin{cases} \frac{2}{j\pi k}, & k \text{ odd} \\ 0, & k \text{ even} \end{cases}$$

β) Είναι:

$$Y_k = j2\pi k f_0 X_k \Leftrightarrow X_k = \frac{Y_k}{j2\pi k f_0}$$

$$X_k = \begin{cases} \frac{\frac{2}{j\pi k}}{j2\pi k f_0} = -\frac{1}{\pi^2 k^2 f_0} = \frac{1}{\pi^2 k^2 f_0} e^{j\pi}, & k \text{ odd} \\ 0, & k \text{ even} \end{cases}$$

ενώ εύκολα δείχνουμε ότι $X_0 = \frac{1}{2}$.

4. Ξέρουμε την ιδιότητα της μετατόπισης για τη σειρά Fourier, η οποία είναι:

$$x(t - t_0) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 (t-t_0)} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k f_0 t_0} e^{j2\pi k f_0 t},$$

δηλ. οι συντελεστές Fourier του μετατοπισμένου σήματος κατά t_0 δεξιά, $x(t - t_0)$, είναι $Y_k = X_k e^{-j2\pi k f_0 t_0}$.

Μπορούμε να δείξουμε ότι:

$$x(at) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 at} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k (af_0)t},$$

που σημαίνει ότι το σήμα $x(at)$ έχει τους ίδιους συντελεστές Fourier αλλά είναι περιοδικό με περίοδο $\frac{T_0}{a}$, και όπως φαίνεται και στο ανάπτυγμα, έχει θεμελιώδη συχνότητα af_0 .

Ο συνδυασμός των παραπάνω μας δίνει:

$$\begin{aligned} x(at - 1) &= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k f_0} e^{j2\pi k a f_0 t} = \sum_{k \text{ odd}} \frac{2A}{j\pi k} e^{-j2\pi k f_0} e^{j2\pi k a f_0 t} \\ &= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \frac{2A}{j\pi(2k+1)} e^{-j2\pi(2k+1)f_0} e^{j2\pi(2k+1)af_0 t} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \frac{2A}{\pi(2k+1)} e^{-j(2\pi(2k+1)f_0 + \frac{\pi}{2})} e^{j2\pi(2k+1)af_0 t} \end{aligned}$$

Ένας πιο απλός τρόπος θα ήταν ο εξής:

$$\text{Είναι } x(at - 1) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 (at-1)} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k f_0} e^{j2\pi k a f_0 t}.$$

Με τις αντίστοιχες αλλαγές για τα περιττά k , έχουμε το ίδιο αποτέλεσμα.

Σημείωση:

Έστω το σήμα $y(t) = x(\frac{t-b}{h})$, με X_k οι συντελεστές Fourier του $x(t)$. Το $y(t)$ αναπτύσσεται σε σειρά Fourier ως:

$$y(t) = x\left(\frac{t-b}{h}\right) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 \frac{t-b}{h}} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} X_k e^{-j2\pi k \frac{b}{h} f_0} e^{j2\pi k \frac{f_0}{h} t},$$

και φαίνεται ότι για $h = b = \frac{1}{a}$, έχουμε ότι οι συντελεστές Fourier είναι οι:

$$Y_k = X_k e^{-j2\pi k \frac{b}{h} f_0},$$

με νέα θεμελιώδη συχνότητα την $\frac{f_0}{h}$.

5. a)

```
T0 = 2;          % what is the period (in sec)? I choose whatever I like, for
% example, 2 secs.
```

```
d = T0/600;     % how many samples per period do I want?
```

```
D = 3;          % how many periods do I want to see?
```

```
N = 10;         % how many components of the Fourier Series will I use?
```

```
A0 = 1/2;       % the first component, A0, is equal to 1/2.
```

```
k = 0:N-1;
```

```
f0 = 1/T0;
```

```
Ak = 2./((pi^2).*((2*k + 1).^2).*f0); % the 10 Fourier components
```

```
t = 0:d:D*T0;  % time t
```

```
w0 = 2*pi/T0;  % angular frequency
```

```
x = A0 + Ak * cos( ((2*k'+1)*w0) * t + pi); plot(t,x); xlabel('Time in
sec'); ylabel('Amplitude'); title('Exercise 3!!!');
```

b)

```
T0 = 2;          % what is the period (in sec)? I choose whatever I like, for
% example, 2 secs.
```

```
d = T0/600;     % how many samples per period do I want?
```

```

D = 3;           % how many periods do I want to see?
alpha = 3;      % alpha parameter
A = 2;         % amplitude parameter
N = 10;        % how many components of the Fourier Series will I use?
A0 = 0;        % the first component, A0, is equal to 0.
k = 0:N-1;
f0 = 1/T0;
Ak = 2*A./(pi.*(2*k + 1)); % the 10 Fourier components

t = 0:d:D*T0; % time t
w0 = 2*pi/T0; % angular frequency

x = A0 + Ak * cos(2*pi*f0*(2*k' + 1)*(1 + alpha*t) - pi/2); plot(t,x); xlabel('Time')

```


